

**ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ОДБЕЛЕЖУВАЊЕ
НАСТАНИ И КУЛТУРНИ МАНИФЕСТАЦИИ
ЗА 2022 ГОДИНА**

Делчево, јануари 2022 г.

1. Појдовна основа на Програмата за одбележување настани и културни манифестации

Врз основа на членот 22 став 5 од Законот за локална самоуправа (Сл. весник на РМ бр 5/2002) во која се пропишани надлежностите на Локалната самоуправа на полето на културата, во смисла институционална и финансиска поддршка на културните установи и проекти; негувањето на фолклорот, обичаите, старите занаети и слични културни вредности; организирањето културни манифестации; поттикнувањето разновидни специфични форми на творештво; и член 15 точка 5 од Статутот на Општина Делчево, Општина Делчево ја донесува оваа Годишна програма за одбележување настани и културни манифестации во 2022 година.

1.1 Цели на Програмата

- Да се обезбеди активен однос на Општина Делчево кон задоволување на потребите и интересите на граѓаните од областа на културата;
- Сочувување и афирмирање на материјалното и духовното културно наследство на Делчево;
- Сочувување и афирмирање на културниот идентитет на Општина Делчево;
- Презентирање и афирмирање творци и интерпретатори од областа на културата;

Активностите на Општина Делчево во областа на културата ќе бидат насочени кон поттикнување, поддржување и помагање за остварување на целите на оваа Програма и тоа:

- Сочувување на континуитетот на одржување на традиционални историски и културно-уметнички манифестации;
- Реализирање манифестации програми и проекти кои ѝ даваат посебно обележје на Општина Делчево;
- Создавање услови за гостување еминентни уметници од Република Македонија и странство во Општина Делчево;
- Унапредување на меѓународната културна комуникација врз реципрочна основа со збратимените градови на Општина Делчево;
- Остварување продуктивна соработка со меѓународни асоцијации организации и фондации кои го помагаат развојот на културата во локалните заедници;
- Промоција и афирмација на Локалниот музеј на град Делчево „Пијанец“.

Програмата ќе се реализира и во соработка со НУЦК „Никола Јонков Вапцаров“ од Делчево, ЈЛБ „Илинден“, здруженија на граѓани, Министерството за култура на РСМ и донатори.

1.2 Надворешни влијанија/ ризик за реализација на Програмата

Реализацијата на оваа Програма ќе зависи од состојбата со актуелната пандемија со коронавирусот, како и мерките за превенција и спречување на ширење на заразата од коронавирусот кои се предлагаат од Комисијата за заразни болести, а се усвојуваат од Владата на РСМ, како и од препораките од Министерството за култура.

1.3. Програмата е флексибилен документ

Програмата претставува рамка по која ќе се движи планирањето, организирањето на настаните и е флексибилен документ кој може да се надополнува со цел ефектна реализација и подобра понуда од областа на културата за граѓаните на Делчево. Воедно, во организацијата и реализацијата на Програмата активно учество ќе земат сите институции од областа на културата во Делчево, граѓански здруженија кои работат во областа култура и културно наследство, како и поединци истакнати културни работници кои се партнери во Програмата и членови на Комисијата за одбележување настани и културни манифестации во Општина Делчево..

2. Годишна програма за одбележување настани и манифестации за 2022

2.1 Обичај под маски Сукова во с. Свегор

Општина Делчево дава поддршка за реализација на традиционалниот обичај под маски „Сукова“ во делчевски Свегор. Целта е овој обичај да се промовира, да се спакува како туристичка понуда од Општината, но и почитување на живото културно наследство во Пијанец.

Датум: 14 јануари- ден Василица

Активности:

- Изработка на плакати;

-Поддршка за набавка нови маски и организација за свечениот ручек на учесниците на настанот.

Учесници:

- Локална група-суроваскари
- Групи под маски од соседните држави
- Жители на с. Свeгор и Делчево
- гости

Локација- село Свeгор

2.2 Одбележување 150 години од раѓањето на македонскиот револуционер и идеолог Гоце Делчев- патрон на Делчево

По повод 150- годишнината од раѓањето на македонскиот великан Гоце Делчев, патрон на Делчево, Општина Делчево ќе организира неколку настани со кои ќе се оддаде почит кон ликот и делото на великанот Делчев.

Датум : 4 февруари, ден на раѓањето на Гоце Делчев

Активности по повод 4 февруари, ден на раѓањето на Гоце Делчев

- Полагање свежо цвеќе пред споменикот на Гоце Делчев во центарот на Делчево по повод годишнина од раѓањето на македонскиот револуционер Гоце Делчев;
- Реферат во чест на Гоце Делчев-подготвен од КУД „Гоце Делчев“;
- културно-уметничка програма „ Во чест на Гоце“ (концерт на КУД „Гоце Делчев“, настап на музички групи и уметници);
- литературен конкурс во соработка со ЈЛБ „Илинден“ и образовните институции во градот;
- изложба на уметнички дела/историска изложба.

Учесници на настанот: претставници од Локалната самоуправа, Совет на Општина Делчево, претставници на политички партии, институции, здруженија на граѓани;

Место на настанот: споменик на Гоце Делчев во центарот на градот Делчево/ Спомен-дом АСНОМ

Полагање свежо цвеќе пред гробот на Гоце Делчев во црквата „Св. Спас“ во Скопје

Учесници: Делегација од Општина Делчево

Место на настанот: црква „Св. Спас“ во Скопје

2.3 Февруарски поход

По повод одбележување годишнина од тактичко-оперативните дејства на Народноослободителната војска на Македонија познати како Февруарски поход, а спроведени на територијата на источна, централна и западна Македонија, опфаќајќи ја и планината Голак, како стратешка позиција, Општина Делчево традиционално организира настан со кој оддава почит и признание за жртвата на храбрите борци и нивното наследство потенцирајќи го успешното изведување на Февруарскиот поход кое имало големо политичко и воено значење за НОВ во Македонија, воопшто.

Датум: Февруари, втората половина од месецот

Одбележување 78 години од Февруарскиот поход

Активности по повод одбележување годишнина од Февруарскиот поход:

- Планинарски марш „По врвиците на Февруарскиот поход на Голак“
- Полагање свежо цвеќе пред спомен-плочата поставена на Голак
- Реферат за улогата и значењето на Февруарскиот поход
- Доделување благодарници за учество на планинарскиот марш;

Опис: По повод Февруарскиот поход, Општина Делчево традиционално организира планинарски марш „По врвиците на Февруарскиот поход“ на која учество земаат планинарски друштва од регионот, како и претставници на институции, здруженија на граѓани и физички лица од Делчево и од соседните општини. Пред спомен-плочата поставена на планината Голак, се оддава почит на загинатите борци.

Учесници

- Претставници на Општина Делчево, претставници од Советот на Општина Делчево, претставници од политички партии, институции, здруженија на граѓани, граѓани.

Место на настанот- Спомен-плоча на планината Голак

2.4 Априлијада

Традиционално на 1 април на меѓународниот ден на шегата, Општина Делчево во партнерство со образовните институции од градот и детската градинка, организира дефиле под маски. Настанот има ревијален карактер.

Датум 1 април

Активности

- организирање дефиле низ улиците во центарот на градот
- на летната сцена настап на групните и поединечните маски
- обезбедување озвучување и забава на отворено

Учесници – ученици од образовните институции од градот и децата од детската градинка „Весели цветови“

Место на настанот пред летната сцена

2.5. 8 Април меѓународ ден на Ромите

Датум: 8 Април

Активности:

- Свечен прием на делегација кај градоначалникот н Општина Делчево
- Истакнување на ромското и македонското знаме пред Општина Делчево по повод празникот
- Прес за медиуми
- Литературен конкурс за творби
- Дебата помеѓу средношколци на актуелни тема
- Свечена академија

Учесници : Претставници од Општина Делчево, Совет на Општина Делчево, ЈЛБ Илинден, претставници од политички партии и здруженија на граѓани, локални институции, фирми и граѓани на Делчево, ученици, културно уметнички друштва, музички бедови...

Место на настанот : Општина Делчево, Спомен дом АСНОМ

2.6 Велигденска изложба

Датум: Велики четврток

По повод големиот верски празник Велигден, Општина Делчево традиционално организира „Велигденска изложба“ на која се анимираат за учество училишта, институции, здруженија на граѓани, граѓани. Со цел да се поттикне креативноста на учениците и, воопшто, на учесниците, Општина Делчево доделува три награди на најдобрите декорации. Оценувањето го врши Комисија избрана од Комисијата за

организирање културни настани и манифестации. Настанот има продажено-хуманитарен карактер.

Активности

- Избор на најубави велигденски декорации (обоени јајца, цртежи, велигденски декорации на штанд);
- Доделување награди на најдобрите декорации;
- Доделување благодарници на учесниците;
- Хуманитарна продажба на велигденските изработки на штандовите од учесниците;
- Обезбедување озвучување и водител на програма;
- Формирање Комисија за оценување на штандовите за награди;
- Соопштение до медиумите за настанот.
- Информација за настанот до медиумите.

Учесници

-Училишта, градинка, институции, здруженија на граѓани, заинтересирани граѓани.

Место на настанот

-Летна сцена пред Спомен-дом АСНОМ/фоаје на Спомен –дом АСНОМ.

2.7 Одбележување на денот на убиството на Гоце Делчев

Датум 4 Мај

По повод смртта на револуционерот Гоце Делчев, 4 мај, Општина Делчево организира настан пред споменикот на Гоце Делчев во центарот на градот.

Активности по повод одбележувањето на смртта на Гоце Делчев

- Положување букети свежо цвеќе пред споменикот на Гоце Делчев во центарот на Делчево;
- Реферат за ликот и делото на Гоце Делчев, подготвен од КУД „Гоце Делчев“;

Учесници

- Претставници од Општина Делчево, претставници од Советот на Општина Делчево, претставници од политички партии, институции и здруженија на граѓани.

Место

-Пред споменикот на Гоце Делчев во центарот на градот

Делегација од Општина Делчево во црквата „Св Спас“ во Скопје

Активност

Полагање свежо цвеќе на гробот на Гоце Делчев во црквата „Свети Спас“ во Скопје.

Учесници: делегација од Општина Делчево

Локација: гробот на Гоце Делчев , црква „Св.Спас“ Скопје

2.8 Одбележување на Денот на победата над фашизмот и Денот на Европа

Датум 9 Мај

По повод 9 Мај, Денот на победата над фашизмот и Денот на Европа, Општина Делчево организира пригодна свеченост со цел одбележување на двата значајни настани од поновата историја.

Активности по повод Денот на победата над фашизмот и Денот на Европа

-Полагање свежо цвеќе пред споменикот на паднатите борци во центарот на Делчево;

-Реферат;

Учесници: претставници од Општина Делчево, Советот на Општина Делчево, политички партии, граѓански организации, институции, КУД „Гоце Делчев“ од Делчево.

Локација: Споменик на паднатите борци во центарот на градот.

2.9 Одбележување годишнина од Разловечкото востание

Датум 20 мај (или викенд во втората половина од мај)

Општина Делчево традиционално организира настан во селото Разловци со цел да се одбележи значајниот датум од предилинденскиот период и од првото вооружено Востание на македонскиот народ кое било организирано од локалните жители на 20 мај 1876 година.

Активности:

-Организирање планинарски марш „Разловечко востание“;

-Изложба во спомен –домот „Разловечко востание“ во Разловци;

- Положување свежо цвеќе пред спомен-плочата на Поп Стојан;
- Културно-уметничка програма;
- Реферат;
- Доделување благодарници на учесниците
- Ручек за гостите и планинарите.

Учесници: Претставници од Општина Делчево, Советот на Општина Делчево, претставници од локални и национални институции и фирми, претставници од политички партии, граѓански организации, планинарски друштва, соработници на Општина Делчево, граѓани на Општина Делчево и од селото Разловци, поканети гости од претставници од Владата на РМ, гости од соедни општини до Македонија и држави, медиуми.

Локација: дворот на црква „Св. цар Константин и царица Елена“и спомен-домот „Разловечко востание“ во с. Разловци.

2.10 Одбележување на 24 Мај-Денот на сесловенските просветители Кирил и Методиј

Опис: Општина Делчево го одбележува Денот на сесловенските просветители, светителите Кирил и Методиј, 24 Мај, како заштитници на градот Делчево. По тој повод, традиционално се организираат низа настани од областа на културата

По тој повод, како град што ги слави солунските браќа како свои заштитници, Општина Делчево во својата Годишна програма за култура планира да организира повеќе манифестации со кои ќе се промовира и афирмира делото на сесловенските просветители:

- Организација на концерт (настап на хор, инструменталисти, артисти и сл).;
- Организација на изложба;
- Промоција на книги;
- Во соработка со ЈЛБ „Илинден“ организација на саем на книги;
- На 24.05.2022- во соработка со Брегалничката епархија се организира Света литија до црквата параклис „Свети Климент Охридски“.

Учесници: Претставници од Општина Делчево, членови на Советот на Општина Делчево, претставници од МПЦ-Брегалничка епархија, претставници од политички

партии и здруженија на граѓани, научни работници од областа на историјата и филологијата, просветни работници, претставници од институции и фирми, како и граѓани.

Место на настанот: Спомен-дом АСНОМ

2.11 Одбележување годишнина од Илинденското востание

Датум 2 Август

Општина Делчево традиционално организира активности со цел достојно одбележување на годишнината од Илинденското востание.

Активности:

- Изработка на покани;
- Положување свежо цвеќе;
- Реферат;
- Поддршка на одбележувањата на Илинден во с. Свегор (организација на културно-уметничка програма).

Учесници: Претставници од Општина Делчево, Совет на Општина Делчево, претставници од политички партии и здруженија на граѓани, локални институции, фирми и граѓани на Делчево.

Место: Споменик на Гоце Делчев во центарот на градот и споменик на паднатите борци во центарот на градот; црквата „Св.Илија“ во с. Свегор.

2.12 Делчевско лето

Датум од 01.07. 2022 до 15.09. 2022

Општина Делчево во текот на летниот период и во соработка со други институции, бизнис-заедницата, нво-секторот, надлежното Министерство за култура, институции и здруженија од областа на културата, ќе организира низа настани од областа на културата со цел да се збогати културната понуда во летниот период при што се очекува присуство на граѓани од Делчево, наши иселеници и граѓани од соседните општини.

Активности:

- организирање целовечерни концерти на познати музички ѕвезди од естрадата;
- организирање целовечерен концерт од областа на класичната музика;

- организирање концерти од областа на фолклорот;
- организирање изложби;
- организирање промоции на книги и други дела;
- поддршка на млади уметници и автори;
- изработка на покани;
- изработка на плакати;
- организирање летно кино;
- промоции на културно наследство;
- драмски претстави;
- обезбедување ручек и спиење за гостите.

Учесници: музички ѕвезди, музички состави, културно-уметнички друштва, поети, ликовни уметници, солисти, театри и сл.

Место на настанот: Летна сцена и Спомен-дом АСНОМ

2.13 Голачки фолклорни средби

Датум 8 август

Во пресрет на верскиот празник Свети Пантелејмон, Општина Делчево во соработка со НУЦК „Никола Јонков Вапцаров“ и Министерството за култура, ги организира традиционалните „Голачки фолклорни средби“ на летната сцена на врвот Чавка на планината Голак покрај манастирот посветен на Свети Панталејмон.

Активности

- Подготовка на покани и плакати;
- Покани до фолклорни друштва од земјава и странство;
- Информација до медиуми;
- Организација на превоз за фолклорните друштва и гостите;
- Озвучување
- Поставување тезги со храна и пијалоци, како и ракотворби
- Сместување на гостите од странство
- Угостителски услуги

Учесници

Домашни и странски фолклорни друштва, претставници од Општина Делчево и од Советот на Општина Делчево, претставници од политички партии, локални институции, фирми, здруженија на граѓани и граѓани на Делчево и поширокиот регион.

Место Планина Голак, месност Чавка

2.14 Одбележување на Денот на ослободувањето и независноста на Република Македонија

Датум: 7 Септември, Ден на ослободување на Делчево и 8 Септември, Ден на независноста на Р. Македонија

Активности:

- полагање свежо цвеќе пред споменикот на паднатите борци во центарот на градот;
- Свечена седница на Советот на Општина Делчево;
- прием на делегации кај градоначалникот;
- доделување награди и признанија на заслужни граѓани;
- коктел за гости;
- организирање културно-уметничка програма;
- организирање меѓународни спортски натпревари во ракомет.
- избор на најубаво уреден двор.

Учесници:

Претставници од Општина Делчево и Советот на Општина Делчево, претставници од локални институции, политички партии, здруженија на граѓани, граѓани на Општина Делчево, поранешни градоначалници и претседатели на Советот и советници и др.

Место: Спомен- дом АСНОМ

Споменик на паднатите борци-центар на Делчево

2.15 Делчево-фест и Пијанечко-малешевска свадба

Датум -првата сабота од септември

Општина Делчево е партнер во традиционалната културна манифестација „Пијанечко-малешевска свадба“ која е дел од меѓународниот фестивал „Делчево-фест“ во организација на КУД „Гоце Делчев“ од Делчево, чија цел е сочувување од заборава на старите свадбарски обичаи и настан кој има регионално значење и е во насока на промоција на регионот, како и сочувување на традицијата и фолклорот.

Активности:

- организација и подготовка на традиционалната свадба;
- подготовка и дистрибуција на покани;
- обезбедување подарок за зетот и невестата на традиционалната свадба;
- прием кај градоначалникот на гостите и сватовите;
- ручек за сватовите и делегациите.

Учесници: КУД „Гоце Делчев“ од Делчево, културно-уметнички друштва од земјава и странство, делегации од соседните општини, претставници од Општина Делчево и Советот на Општина Делчево, заинтересирани граѓани, претставници на нво-секторот, бизнис-секторот и др.

Место на настанот: летна сцена пред спомен-домот АСНОМ

2.16 Денови на пијанечката слива

Датум- средина на септември

Општина Делчево традиционално го организира настанот „Пијанечки денови на сливата“ со цел промоција на сливата и преработки од сливата, како еден од најзастапените земјоделски производи кај нас.

Активности:

- подготовка на покани и плакати
- покани за учесници на настанот
- обезбедување штандови за учесниците за промоција на производи од слива
- награди за најдобро уредени штандови и производи
- награди за најдобра сливова ракија
- печатење промотивен материјал
- обезбедување озвучување
- благодарници за учесниците
- Вредноста на наградата изнесува: - 4.000 денари за освоено прво место за највесела ракија; - 3.000 денари за освоено второ место за највесела ракија; - 3.000 денари за најсладок мармалад(слатко); 3.000 денари за најубав штанд.

Учесници:

Претставници од Општина Делчево и Совет на Општина Делчево, институции, здруженија на граѓани, земјоделски здруженија и поединци.

Место на настанот: пред спомен-дом АСНОМ

2.17 Ден на Востанието на Република Македонија и Ден на борецот

Датум 11 Октомври

Општина Делчево традиционално го одбележува Денот на Востанието и Денот на борецот организирајќи пригодна програма.

Активности:

- покани за одбележување на настанот
- букети свежо цвеќе
- реферат за условите на изведување на Востанието и неговата улога во НОВ на македонскиот народ;
- концерт;
- изложба;

Учесници: Претставници од Општина Делчево и од Советот на Општина Делчево, претставници од политички партии, локални институции и здруженија на граѓани и членовите од КУД „Гоце Делчев“ и граѓани.

Место: Споменик на паднатите борци во центарот на градот

2.18 Одбележување на Денот на македонската револуционерна борба**Датум 23 Октомври**

Општина Делчево со пригодни настани го одбележува 23 Октомври, Денот на револуционерната борба.

Активности:

- покани за одбележување на настанот
- букети свежо цвеќе
- реферат
- концерт
- изложба.

Учесници: Претставници од Општина Делчево и од Советот на Општина Делчево, претставници од политички партии, локални институции и здруженија на граѓани и членовите од КУД „Гоце Делчев“ и граѓани.

Место: Споменик на Гоце Делчев во центарот на градот

2.19 Новогодишна програма

Датум 20-12.- 15.01

Традиционално, Општина Делчево организира настани по повод новогодишните празници.

Активности:

- новогодишна детска програма;
- новогодишни и божиќни концерти;
- ликовни изложби;
- драмско претстави;
- промоции.

3. Финансиски дел

3.1 Преглед на настани предвидени во Програмата за култура за 2022

Табела 1 Реден бр.	Настан	Месец на одржување	Буџет во денари
1.	Свежо цвеќе за одбележување годишнини и значајни настани и за други поводи	Цела година	20.000,00
2.	Културно наследство –обичај под маски Сурва	14 јануари	10.000,00
4	Февруарски поход	февруари	6.000,00 ден
5.	Априлијада	1 април	10.000,00
6.	Велигднеска изложба (награди за штандови)	Велики четврток април/мај	6.000,00
7.	Одбележување годишнина	мај	30.000,00

	од Разловечко востание (превоз, ручек за гости и планинари)		
8.	Одбележување на патронот Св.Кирил и Методиј (авторски хонорари за уметници)	24 мај	30.000,00
9.	Одбележување 2 Август – Илинден-поддршка во с. Свегор	август	10.000,00
10.	Делчевско лето-	Јули/август	200.000,00
11.	Голачки фолклорни средби	август	30.000,00
12.	Одбележување на Денот на ослободување и Денот на независноста	септември	30.000,00
13.	Пијанечко-малешевска свадба (подарок-ручек на сватови)	септември	40.000,00
14.	Ден на пијанечката слива (награди, промотивен материјал)	септември	30.000,00
15.	Новогодишна/божиќна програма	Декември/јануари	50.000,00
16.	Печатење плакати, покани	Цела година по повод	15.000,00
17.	Набавка на тенди (2)		20.000,00
18.	Изложби на уметнички дела / историски изложба	150 години од раѓањето ан Делчев; Св. Кирил и Методиј	30.000,00
Вкупно			567.000,00

Табела 2			
Табела 2 Реден бр.	Други непредвидени расходи		Буџет
1.	Други договорни услуги		100.000,00
2.	Непредвидени трошоци		100.000,00
	Вкупно		200.000,00
(табела 1+2)	Вкупно		767.000,00

3.2 ФИНАНСИРАЊЕ на активностите по Програмата

Активностите од областа на културата утврдени со оваа Програма ќе се финансираат од средствата на Буџетот на Општина Делчево предвидени за 2022 година, средства од Буџетот на Република Северна Македонија, спонзорства и донации.

При реализацијата на Програмата ќе се гради партнерство и ќе се обезбедат средства од други извори на финансирање:

1. Министерството за култура на Република Северна Македонија;
2. Трговски друштва и јавни претпријатија;
3. Фондации;
4. Други правни и физички лица, заинтересирани партнери за соработка во земјата и странство;
7. Други извори.

Подготвил:
**Комисија за одбележување настани
и културни манифестации**

претседател
м-р Даниела Такева